

Υπό την αιγίδα της ΑΕ Πρέσβη της Γαλλίας
Sous les auspices de SE l'Ambassadeur de France

Ο ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑ
ΚΑΙ Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

LE PHILHELLÉNISME EN FRANCE
ET SON INFLUENCE SUR LA MUSIQUE ET LES ARTS
PENDANT LA RÉVOLUTION DE 1821

13 Ιουνίου 2019	13 juin 2019
Γαλλική πρεσβεία	Ambassade de France
Αθήνα	Athènes

SOCIÉTÉ POUR
L'HELLENISME ET
LE PHILHELLENISME

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ
PROGRAMME DE L'ÉVÈNEMENT

— 19.45 —

Εισαγωγή Introduction
ΑΕ ο Πρέσβης της Γαλλίας SE l'Ambassadeur de France

M. Christophe Chantepy

— 19.55 —

Ο φιλελληνισμός στην Γαλλία Le philhellénisme en France
και η επιρροή του στην μουσική et son influence sur la musique
και τις τέχνες et les arts

Dr. Fotis Papathanasiou

— 20.05 —

Παρουσίαση της έκθεσης Présentation de l'exposition

Constantinos Velentzas
ΕΕΦ/SHP

— 20.20 —

Συναυλία Concert

Nikos Karagiaouris, baryton
Marie Papapetropoulos, piano

— 20.50 —

Δεξίωση Reception

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΑΥΛΙΑΣ
PROGRAMME DU CONCERT

Nikos Karagiaouris, baryton
Marie Papapetropoulos, piano

I.

ΣΕ ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΔΑ
Επιτάφιος

Musique de Charles GOUNOD
Poésie de SAPHO
Traduite par Prosper YRAVEN

Της όμορφης Τιμάδος
Εδώ είναι ο τάφος...
Οι Μοίρες, πριν απ την ώρα
Μ' ένα σκληρό χέρι
Των ανεκπλήρωτων ημερών της
Έχουνε κόψει το νήμα!

Γ' αυτή, δυστυχώς!
Τις λαμπάδες του δεν έχει ανάψει ο Υμέναιος
Και οδυρόμενες οι φίλες της
Στις λατρεμένες στάχτες της
Τα μαλλιά τους στο ψαλίδι δωσμένα
Έχουν αφιερώσει τις χρυσές πλεξίδες.

Μάταια αναγεννάει τα λουλούδια της η Άνοιξη.
Η παρθένος στην νέα εποχή δεν θα πάει πιά,
στην ειρήνη των δασών μας το βραδύ να ονειρευτεί

Γι αυτή, δυστυχώς ο Απρίλης
Δεν θα έχει πια
Τις γλυκές του μοσχοβολιές!

Αλλά μόλις φύγει ο σκυθρωπός χειμώνας,
Εδώ, η φιλία μας αποθέτει
Με τα λυπημένα τραγούδια των πιστών πόνων
Το γιασεμί, τον κρίνον και το τριαντάφυλλο.

1.

A UNE JEUNE GRECQUE
Épitaphe

Musique de Charles GOUNOD
Poésie de SAPHO
Traduite par Prosper YRAVEN

De la belle Timas c'est ici le tombeau
Les Parques, avant l'heure, ont d'une main cruelle
De ses jours incomplets brisé le fil...

Pour elle, Hélas!
L'Hymen n'a pas allumé son flambeau!
Et ses compagnes éplorées
Ont à ses cendres adorées
De leurs cheveux livrés au tranchant du ciseau
Consacré les tresses dorées !...

Vainement le Printemps fait renaître ses fleurs
La vierge n'ira plus, à la saison nouvelle,
Dans la paix de nos bois rêver le soir.

Pour elle, Hélas !
Avril n'aura plus de douces senteurs.

Mais, dès qu'a fui l'hiver morose, ici, notre amitié dépose.
Avec le chant plaintif des fidèles douleurs,
Le jasmin, le lys et la rose.

2.

Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΚΑΙ Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ
Μεσσηνιακό

Musique de Ch. Marie de WEBER
Paroles de ...

Εδώ, παιδί μου, σε περιμένει η βάρκα μου,
Η νύχτα σε καλεί για εκδίκηση.
Του περήφανου Οθωμανού η απειλητική σημαία
Σ αυτό το μαύρο βράχο κυματίζει
Ας πέσει, ξαφνικά απ το χέρι σου αρπαγμένη
Προχώρα σιωπηλά!

Ω παιδί μου, τη στιγμή του κινδύνου
Κράτα την ορμητική σου γενναιότητα!
Αν για να προστατεύσει την ξένη σημαία
Πετιέται ο άπιστος σκλάβος,
Να μην σε προδώσει μια κραυγή χαράς,
Κτυπά σιωπηλά!

Αλλά αν θέλει η Τύχη να εξαπατήσει το χέρι σου,
Εσύ, μοναδική ελπίδα μου
Σκέψου την Χώρα σου και να'σαι πάντα υιός μου.
Των τυράννων προκάλεσε την δύναμη
Και την τελευταία σου πνοή να τους στερήσεις!
Πέθαινε σιωπηλά!

2.
LE GREC ET SON FILS
Messéniene

Musique de Ch. Marie de WEBER
Paroles de ...

Ici mon enfant, ma barque t'attend
La nuit t'invite à la vengeance
Du fier Ottoman l'étendard menaçant
Sur ce noir rocher se balance.
Qu'il tombe soudain arraché par ta main,
Marche en silence!

Ô mon enfant, à l'instant du danger,
Retiens ta fougueuse vaillance!
Si pour protéger l'étendard étranger,
L'esclave infidèle s'élance,
Qu'un cri de plaisir n'aille pas te trahir,
Frappe en silence!

Mais si le destin devait tromper ta main,
Ô toi, mon unique espérance!
Songe à ton Pays et sois toujours mon fils,
Des tyrans brave la puissance,
Sache leur ravir ton dernier soupir,
Meurs en silence!

3.
Ο ΝΕΟΣ ΣΠΑΡΤΙΑΤΗΣ ΣΤΙΣ ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ
Καντάτα

Musique de Charles CHAULIEU
Paroles de A. de St. P...

Ενώ με στεφάνια δαφνών και λουλουδιών,
Τα περήφανα παιδιά της Σπάρτης στις πεδιάδες της Θεσσαλίας
Πηγαίνουν να πεθάνουν για την πατρίδα,
Και πεθαίνοντας να κτυπήσουν τους δειλούς καταπιεστές τους
Ο νεαρός Κλεομένης, που με δεκάξι χρόνια του
Την χαρούμενη ηλικία του μέτραγε
Αφιερωμένο θύμα στην απάνθρωπη Μοίρα
Στη ζωή και στην ευτυχία το λυπημένο αντίο του είπε :

“ Του Ευρώτα χαριτωμένη ακτή, όμορφοι τόποι
Όπου έχουν κυλήσει οι μέρες μου,
Γλυκό λίκνο της πρώτης μου ηλικίας,
Ήρθε το τέρμα, αντίο για πάντα!
Μόλις εισερχόμενος στην καριέρα
Το θανατηφόρο ατσάλι αντιμετωπίζω
Και σε λίγο στη Σπάρτη επάνω στην ασπίδα μου
Θα με δει η μάννα μου, επάνω στην ασπίδα μου.”

Αλλά ήδη στον αέρα αντηχεί η σάλπιγγα,
Της Σπάρτης οι πολεμιστές έχουν παραταχθεί
Κάτω απ' τις ιερές σημαίες τους.
Στα γενναία πρόσωπα τους ακτινοβολεί κουράγιο,
Του Πέρση η ήττα στα μάτια τους λάμπει.

Συγκινείται ο Κλεομένης, κοκκινίζει απ' την αδυναμία του
Και με τους φίλους του μοιράζοντας ενθουσιασμό
Μαζί τους με φωνή γεμάτη χαράς ξαναλέει
Αυτό το άσμα Νίκης και Θανάτου:

“Πάμε, πάμε με θάρρος όπου μας οδηγεί το καθήκον,
Αν φύγει ο εχθρός απ' αυτή την ακτή
Τι μας νοιάζει ο θάνατος!

Ήδη έφτασε η ώρα μας, ναι ήδη μας περιμένει ο Πλούτωνα
Αχ! Να σωθεί η Ελλάδα, και ο υιός της
Χαρούμενος θα πεθάνει!”

3.

LE JEUNE SPARTIATE AUX THERMOPYLES

Cantate

Musique de Charles CHAULIEU

Paroles de A. de St. P..

Tandis que couronnés de lauriers et de fleurs,
Les fiers enfants de Sparte aux champs de Thessalie
Allaient mourir pour la patrie et frapper en mourant
Ses lâches oppresseurs, sur son glaive appuyé
Le jeune Cléomène qui par seize printemps
Comptait son âge heureux, victime dévouée
À la parque inhumaine, à la vie, au bonheur
Fit ces tristes adieux.

De l'Eurotas charmant rivage,
Beaux lieux où j'ai coulé mes jours,
Doux berceau de mon premier âge,
C'en est fait, adieu pour toujours.
À peine entré dans la carrière,
J'affronte l'homicide acier,
Et dans Sparte bientôt,
Ma mère me verra sur mon bouclier.

Mais déjà dans les airs la trompette résonne,
Les guerriers de Lacédémone ont couru se ranger
Sous leurs saints étendards.
Dans leurs traits généreux le courage rayonne,
La défaite du Perse éclate en leurs regards.

Cléomène sêmeut, rougit de sa faiblesse,
Et de ses compagnons, partageant le transport,
Il redit avec eux, d'un ton plein d'allégresse
Ce chant de victoire et de mort.

Marchons, marchons avec courage
Où le devoir guide nos pas,
Si l'ennemi fuit cette plage,
Que nous importe le trépas?

Déjà notre heure est arrivée,
Oui déjà Pluton nous attend.
Ah, que la Grèce soit sauvée,
Et son fils périra content!

4.

H ANAZHTHSEH

Τραγούδι προς χάριν των Ελλήνων

Musique de BEAUVARLET-CHARPENTIER

Paroles de Delphine GAY

Γάλλοι, των οποίων οι ωραίες μέρες στις γιορτές κυλάνε
Εσείς, που μέσ' το λιμάνι τις θύελλες ξεχνάτε
Στους γενναίους υιούς των Ελλήνων Κάντε φιλανθρωπία.
Δώστε τους λίγο χρυσό για να αγοράσουν όπλα
Και τελικά βοηθήστε στις μεγάλες δυσκολίες τους
Του Σταύρου και της Ελευθερίας τους μάρτυρες.

Περήφανοι απόγονοι των θαρραλέων Ιπποτών
Οι οποίοι περήφανοι να κατακτήσουν την Ιερά Παλαιστίνη
Έχουν σπάσει στον Άγιο Τάφο την ημισέληνο.
Βγάλτε απ' τους παλιούς τοίχους τις βαριές ασπίδες τους
Και τα μπρούτζινα ρούχα τους και τα μακρυνά γιαταγάνια
Της παλιάς σας τιμής μάρτυρες,

Στείλτε τις βοήθειες σας σ' αυτούς τους ευσεβείς πολεμιστές
Των οποίων η Ιερά αφοσίωση θυμίζει τους προγόνους σας!

4.

LA QUÊTE

Chant en faveur des Grecs

Musique de BEAUVARLET-CHARPENTIER

Paroles de Delphine GAY

Français, dont les beaux jours s'écoulent dans les fêtes,
Ô vous qui dans le port oubliez les tempêtes,
Aux nobles fils des Grecs faites la charité,
Donnez-leur un peu d'or pour acheter des armes,
Et secourez enfin dans leurs longues alarmes
Les martyrs de la foi et de la liberté.

Orgueilleux descendants de ces preux Chevaliers
Qui, fiers de conquérir la sainte Palestine,
Ont brisé le croissant sur la tombe divine,
Détachez des vieux murs leurs pesants boucliers,
Leurs vêtements d'airain et ces longs cimenterres,
De votre antique honneur témoins héréditaires.

Envoyez ces secours à ces guerriers pieux
Dont le saint dévouement rappelle vos aïeux.

5.

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΚΡΑΥΓΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Νυχτερινό εμβατήριο

Musique de Ferdinand SOR
Paroles de E. de TARADE

Πάμε φίλοι, προχωράμε σιωπηλά,
Και να κόψουμε για πάντα τα άδικα σίδερα,
Έρθε η στιγμή μιας δίκαιας εκδίκησης.
Με τα κατορθώματά μας να καταπλήξουμε τον κόσμο

Ακούτε τις γυναίκες μας αιχμάλωτες?
Με τις προσπάθειές μας θα ανοίξουν οι φυλακές τους.
Των παιδιών μας ακούω τις λυπημένες φωνές,
Πάμε, πάμε, πρέπει να νικήσουμε ή να πεθάνουμε!

Αλλά, ποιες κραυγές έχουν φτάσει σ' αυτή την ακτή?
Θεέ των Χριστιανών, είναι γαλλικά τραγούδια!
Των Ελλήνων την ψυχή θα ζωντανεύουν
Τέτοιοι πολεμιστές σίγουρα θα κερδίσουν!

Των δυστυχιών μας έχει εξαντληθεί το ποτήριο,
Ένας φιλικός λαός θα ξέρει να μας βοηθήσει.
Επιτέλους, οι Έλληνες θα έχουνε μία πατρίδα!

Πάμε, πάμε, πρέπει νίκη η θάνατος!

5.

LE DERNIER CRI DES GRECS
Marche nocturne

Musique de Ferdinand SOR
Paroles de E. de TARADE

Marchons amis, avançons en silence
Et pour jamais brisons d'indignes fers!
Voici l'instant d'une juste vengeance,
Par nos exploits étonnons l'univers.

Entendez-vous nos épouses captives?
Sous nos efforts leurs cachots vont s'ouvrir.
De nos enfants j'entends les voix plaintives
Marchons, marchons, il faut vaincre ou périr.

Mais quels accents ont frappé ce rivage
Dieu des Chrétiens ce sont des chants français
Ils vont des Grecs ranimer le courage
De tels guerriers sont certains du succès

De nos malheurs la coupe s'est tarie
Un peuple ami saura nous secourir
enfin les Grecs auront une Patrie

Marchons, marchons il faut vaincre où périr!

Εξώφυλλο: Page de couverture:
Βεντάλια με φιλελληνική παράσταση **Eventail avec représentation philhellénique**
(β' τέταρτο 19ου αιώνα, Γαλλία) (2e quart du 19e siècle, France)
χαρτί και σεντέφι, stylo et papier,
27 x 50 εκ. 27 x 50 cm

Οπισθόφυλλο: Page de couverture arrière:
Βάζο με σκηνή κατάληψης τουρκικού πλοίου **Vase avec scène de prise d'assaut d'un navire turc**
(β' τέταρτο 19ου αιώνα, Γαλλία) (2e quart du 19e siècle, France)
πορσελάνη, porcelaine,
ύψος: 39,5 εκ. hauteur: 39,5 cm

SPONSOR

